

ODTAJNĚNÉ

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 15. prosince 1954

Číslo 230 ²⁴⁶

OBSAH: 240. Evidence „U“ — úprava.

240

242/50-8

Evidence „U“ — úprava

Z důležitých státně-bezpečnostních důvodů byla vydána ministerstvem vnitra v letech 1950—1953 řada předpisů, upravujících hlášení a evidenci čl. státních příslušníků, kteří uprchli nebo se ilegálně zdržují za hranicemi ČSR.

Podle těchto předpisů evidují dosud příslušné orgány MV od 1. 3. 1950 osoby, které uprchly do ciziny a dosud se tam zdržují, uprchly do ciziny a vrátily se mezi tím do vlasti, pokusily se o útěk, ale byly zadrženy, nebo odcestovaly sice legálně do ciziny, ale odmítly návrat domů.

V roce 1950 byla proto provedena jednorázová soupisová akce těchto osob a bylo započato s jejich soustavnou evidencí. *Průběh akce viz č. 191/54, čl. 212.*

Účelem akce, která trvá dosud, bylo podchytit nejen skutečný počet uprchlíků, ale evidovat též výsledky řízení proti těmto osobám u prokuratury a soudů a zjišťovat úpravu jejich majetkových poměrů.

Protože se při provádění této akce vyskytla řada nedostatků, které byly řešeny mnoha doplňujícími předpisy, že úprava nebyla jednotná (zvláštní směrnice pro Slovensko) a i nadále se při provádění této evidence vyskytuje řada vážných nedostatků, spočívajících zejména v tom, že tyto osoby nejsou v mnoha případech podchycovány, ruším dosud všechny vydané předpisy v této věci, zejména výnos ministerstva vnitra č. j. A-60153/061-1950 z 27. února 1950, výnos pověřenectva vnitra č. j. 98487-066-1950 z 1. dubna 1950, výnos MV č. j. 437/taj.-50-VB a TRMV č. 191/1953 čl. 206 a upravují hlášení uvedených osob takto:

- 1) Na čl. státní příslušníky, kteří
 - a) uprchli do ciziny po únoru 1948, na Slovensku po jeho osvobození (1. 1. 1945) a zdržují se dosud v cizině,
 - b) uprchli do ciziny a vrátili se mezitím do vlasti (i když byli snad amnestováni),
 - c) byli zadrženi při pokusu o útěk nebo o návrat,
 - d) odcestovali sice legálně do ciziny, ale odmítli návrat domů,

vyplní součásti MV, které na ně podávají trestní oznámení (nikoliv předběžné trestní oznámení) současně tři evidenční karty „U“ z nichž jednu zašlou ihned bez přípisu ministerstvu vnitra a zbývající dvě karty odešlou i s trestním oznámením příslušné prokuratuře. Po pravomocném skončení věci doplní prokurátor obě karty a zašle je buď

- a) finančnímu odboru rady ONV v místě posledního bydliště uprchlíka, jestliže bylo vysloveno propadnutí nebo připadnutí majetku uprchlíka ve prospěch státu, nebo
- b) jednu kartu ministerstvu vnitra a jednu příslušné krajské správě MV podle posledního trvalého pobytu uprchlíka, jestliže nejde o případy uvedené pod a).

2) Na čl. státní občany mladší 15 let, na které se trestní oznámení nepodává, se vyplňují pouze dvě evidenční karty „U“, z nichž jedna se zasílá přímo ministerstvu vnitra a jedna příslušné krajské správě MV podle posledního místa trvalého pobytu nezletilce. Na kartě se v rubrice „Poznámka“ uvede: „Nedospělý, vrácen rodičům, trestní oznámení nepodáno“.

Pro finanční odbory rad ONV vydalo potřebné směrnice ministerstvo financí a pro prokuratury generální prokuratura.

3) Orgány MV, které podávají trestní oznámení na uprchlíky, zadržené, navrátilce a na osoby, které odmítly návrat, musí vyplňovat evidenční karty „U“ přesně podle předpisu, čitelně (strojem) a všechny rubriky na kartě uváděné. V zájmu přesné evidence obyvatelstva musí po podání trestního oznámení a vyplnění karet „U“ oznámit příslušnému okresnímu oddělení VB v místě posledního trvalého bydliště osoby, že tato uprchlá do ciziny, nebo dobrovolně se vrátila do ČSR. Okresní evidence obyvatel po provedení záznamu ve vlastní evidenci vyzkoumá o tom příslušnou ústřední evidenci obyvatel.

4) V zájmu úplného podchycení všech uprchlíků ukládám všem orgánům MV, aby soustavně pátraly po shora uvedených osobách, ověřovaly si, zda na ně byly vyhotoveny karty „U“ a trestní oznámení, využívaly starých místních nebo okresních evidencí

obyvatelstva (porovnáním s novými) a zajistily tak jejich úplné podchyčení. K tomu účelu všechny součásti ministerstva vnitra vzájemně úzce spolupracují (sdělují si poznatky a pod.).

5) Stejným způsobem postupují orgány VKR, pokud jde o vojenské osoby. Dová-li se o uvedených případech jiné orgány MV, jsou povinny orgánům VKR tyto případy předat.

6) Do akce „U“ se nezařazují tyto osoby:

- a) čl. státní příslušníci, kteří sice ilegálně překročili čl. státní hranice, ale ne s úmyslem uprchnout z ČSR (jsou trestáni podle § 100 tr. zák. spr. příslušnými ONV, po případě lidovým soudem zák. č. 102/1953 Sb.),
- b) čl. státní příslušníci, kteří překročili bez propustky (povolení) hranice do států lidové demokracie v rámci malého pohraničního styku,

c) čl. státní příslušníci, kteří jsou zbaveni svéprávnosti,

d) cizinci a bezdomovci.

7) Ukládám všem náčelníkům příslušných správ a krajských správ MV, aby se soustavně přesvědčovali, zda akce „U“ je řádně prováděna podle tohoto rozkazu a aby jednou za čtvrt roku znovu seznamovali podřízené příslušníky s tímto rozkazem.

Č. Sv-012410/40-54.

Vyhlášeno dne *2. prosince 1954*
 komu
 kým (podpis) *TRMV č. 199/53*
 lhůta k provedení
 za provedení odpovídá *Prevedel*
 lhůta ke kontrole provedení rozkazu *30/12/54*
 školen
 kontrolou pověřen *mpn Prevedel*

Ministr vnitra
 RUDOLF BARÁK v. r.

Obdrží: všechny operat. součásti MV
 krajské správy MV a správa MV Jáchymov
 OO-MV a MS-VB.